

τους περιφημότερους δασκάλους τῆς ἐποχῆς καί, ὅπως λέει ὁ ἱστορικός· «ἀνδείχθη τὸ σέμουμα τοῦ Γεωργίου».

Στὸ μεταξύ, ἡ Λωζάνδρα, χθὴρ παῖδα, καταγίνετο μετὰ τὰ γράμματα, ἔγινε τόσο σοφὴ καὶ περιφημὴ, ὥστε ὅπως γράφει ὁ λογίος τοῦ 18ου αἰῶνος· Κασσιόριος Δαλιόντες «ἤρχοντο περιηγήται ἀπὸ τῆν Εὐρώπην καὶ ἔσονται μιλῶσαι μαζυ τῆς κ' εἰσαυταίας τῆν σοφίαν ἠγῆς».

Ὁ υἱὸς τῆς Ἀλεξάνδρας πῆγε στὴν Εὐρώπην, ἐπορεύσασε στὰ Πανεπιστήμια τῆς Ρώμης, τῆς Βενοντίας καὶ τῆς Πάδοβου· ἐπὶ 14 ἐτῶν φιλολογία καὶ Ἱατρικὴν, ἔγραψε Λατινιστὶ ἕνα σπουδαῖο σύγγραμμα περὶ κυκλοφορίας τοῦ αἵματος τὸ ὁποῖον καὶ ἀπέφρασε εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἑπτανήσιας γιὰ νὰ τοῦ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἀπὸ τῆν ἀκόλουθη περίεργη αἰτία. Ἐς ἀφήσομαι νὰ τὴν διηγήθῃ ὁ σύγχρονός του ἱστορικός Μελέτιος :

«... Διευθυνόμενος ποτε ὁ Μαυροκορδάτος μετὰ τινοσὶ συμμάθητοῦ του ἐξ Ἑνετίας εἰς Πααίτιον, εἶχε συμπληθῆρα δυτικὸν τινα ἱερέα, ὅστις μεθισθείης ἐκοιμήτο βαθέως. Ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου λοιπὸν συμμάθητῆς, ἀνάγκης λαμπάδα στεατίνην, ἐνέπηξεν αὐτήν, διὴν κηροπλήγιον εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ οὐνοβαροῦς ἱερέως, ἐκδέχων οὕτως αὐτὸν ἐν τῷ γέλωτα τῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Τοῦτο πληροσρηθεὶς ὁ εἰς ἀσπόνδου μίσους πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἐμπνεομένην Ἑνετικὴν Δημοκρατίαν, ἐθεώρησεν ὡς ἕβριον προτιγενομένην τῆ δυτικῆ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἠθέλησε νὰ συλλῶβῃ τοῦς ὑβριστὰς· ἀλλ' οὗτοι κατεφυγον ἐγκαίρως εἰς Φλορεντίαν, τῆς ὁποίας τὸν ἡγεμόνα διὰ νὰ σαγή-

νησῶν ὁ Ἀλεξάνδρος Μαυροκορδάτος ὄρθη στὴν Κωνσταντινούπολιν ἔγεινε γρήγορα διαπρεπῆς τοῦς ἱατρικοῦς καὶ πολιτικοῦς κύκλους ὅπου ἔλαμπε μετὰ τὸ πνεῦμα τοῦ, τὴν ἐπιστὴμην του καὶ τὴ γλωσσολογίαν του. Μιλῶσας 9 γλώσσας, ἠ Τουργίαν τὸν ἐνόμισσε «Μεγάλου διεγμητῆ τῆς Ὁθωμανικῆς Αυτοκρατορίας», καὶ ὁ Πατριάρχης «Μέγαν Λογοθέτην τῆς Ἐκκλησίας».

Ἀλλὰ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Βιέννης, ὁ Μαυροκορδάτος πού εἶχε ἀνακατεθῆ ἰστὰ γεγονότα ἐκείνου, ἔπεσε στῆ δυσμένεια τοῦ Σουλτάνου, ἀνεληθήσθη καὶ ἐρκαζίσθη στὴν Ἀδριανούπολιν, μαζυ μετὰ τὴ μητέρα του Λωζάνδρα.

Ἐστὶ εἴπειτα ἀπὸ τὸς δόξες καὶ εὐτυχίας, ἡ Λωζάνδρα βοήθηκε μέσα σ' ὄνα ὑγρὸ πτόγειο σκοτεινὸ, ὅπου καὶ πέθανε μετὰ 11 μηνῶν βάνησῃ στὰ 1678, σὴ ἡλικίᾳ 63 ἐτών.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΑΗΡΩΜΕΝΗ

Ἐστὶν ὁ Ἀμερικανὸς στρατηγὸς Τζάκσον, ὁ νικητῆς τόσον μαζόν, ἐταξίδευσε στὴν Ἱταλίαν καὶ ἐπισκέφθη τὴν Νεάπολιν, πῆγε κατὰ σύστασιν ἐνὸς φίλου του σ' ἕναν γνωστὸν τῆν Ἱταλίᾳ, ὁ ὁποῖος προσημοποιήθηκε νὰ τοῦ δείξῃ ὅλα τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεως. Βεβαίως τὸ σπουδαιότερο ἀπ' αὐτὰ, ἦταν ὁ Βεζουόβιος ὁ ὁποῖος ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἀκριβοῦς βουσκίζεταν στοῦς θερούς του.

— Τὴ μεγαλοπρεπέες ! Τὴ μοναδικὸ θέαμα ! φώναξε με ἐνθουσιασμὸ ὁ Ἱταλός. Αὐτέες ἡ φλόγες !... Ἐκείνη ἡ λάμψη !... Δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε δεῖ ἔσσις στὴν πατρίδα σας· ἐνα θέαμα τόσο μεγαλοπρεπέ· σάν τὸν Βεζουόβιο !

— Ὁχι, βέβαια, ἀπάντησε ἡγεμῆμα ὁ Ἀμερικανός. Ἐξὼ ὅμως δεῖ τὸν Νιαγάρα πού σὲ δυὸ λεπτα μέσα μουρεὶ νὰ σβῆσῃ τὸν Βεζουόβιο σας !..

**ΣΤΙΧΟΙ
ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΡΦΕΣ**

Τρεῖς ἀδερφέες, τριπλὴ χαρά,
τρεῖς ἀδερφέες, τριπλὸ καμάρι,
κάποια καρδιά, πού λαχαράφ,
σὸς βάφτισε : φοιδῆς κλωνάρη.

Κ' εἶπα τὴν πρώτη ἀνοιχτὸ
τριαντάφυλλο μ' ἐκὰτ φύλλα.
γιὰ κάθε φύλλο ζενυτῶ,
μ' ἀπόκρυφην ἀνατριχίλα.

Στὸ ἴδιο ἡ δεύτερη κλωνί
εἶνε πουμπούκι διπλωμένο,
κάθε καρδιά γι' αὐτὸ πονεὶ
κ' ἀγῶ... ν' ἀνοιξῆ περμιένο.

Κ' ἡ πιδὸ μικρῆ—τὴ νὰ γενῶ
μ' ὄσα ἡ καρδιά μου ἔχει πάθῃ;
ἡ πιδὸ μικρῆ—πονῶ, πονῶ,
ἡ πιδὸ μικρῆ ἦταν τ' ἀγκάβι !

Γιάννης Γρυπάρης

ΠΛΑΗΝ, ΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΔΥΣΕΥΡΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ "ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΝ.. ΤΟΥ ΑΓΑΠΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

Τὸ «Γεωπονικὸ» τοῦ Κρητὸς μοναχοῦ Ἀγαπίου, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη περὶ τριῶν περιόπου αἰῶνων, εἶνε ἀπὸ τὰ περιεργότερα ἑλληνικά βιβλία πού τυπώθηκαν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἀγαπίος γράφει σ' αὐτὸ συνταγές γιὰ τὴ γεωργίαν, τὴ δεινροκομίαν, τὴν ὕβριαν κτλ. κτλ. Ἐ συνταγὸς τὸν αὐτὴς εἶνε περιεργότερες. Δημοσιεύομαι ἐδῶ μερικὲς ἀπὸ τὴν ἐκδοσὶν τῆς Ἑνετίας τοῦ 1759.

Πῶς νὰ βγάλῃς ὄφι ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ

ἄλλους σκώληκας

Ἐάν ἔτυγε καὶ εἰσιλθεῖν ὀφίδι ἀπὸ τὸ στόμα τινὸς εἰς τὰ ἐντόσθια, βράσε ὅμοιον ἦγουν βασιλικὸ μετὰ ζυδι καὶ δόξ; τοῦ νὰ τὸ πῖῃ ἡ μελάνην μαύρην ὁπού γράφομαι μετὰ λὸν κραισι. Πιόσιέ τον καὶ οὐ μόνον ὁ ὄφις ἀλλὰ καὶ ὀλοι οἱ σκώληκας εὐγένουσι.

Ἔστρον

Καμπόσον γάλα ζῆστασε καὶ κρέμασε πάνω ἀπὸ αὐτὸ ἀπὸ τοῦς πόδας τὸν ἀνθρώπου νὸ εἶνε ἡ κεφαλή του σιμά εἰς τὸ ζυδι καὶ ὀξ; τοῦ γάλακτος νὰ ἀνεβαίῃν ἡ εὐωδία ἐξὸς τὴν κοιλίαν του καὶ ἄξ; χίστερη καλὰ τὸ στόμα του καὶ ἐβγαίειν ὁ ὄφις σὺρμένος ἀπὸ τὴν μυρωδιά τοῦ γάλακτος.

Ἔστρον

Εἰδὲ καὶ εἶναι εἰς τὸ σῆτι ὀφίδια ἡ σκορπιὸ ἢ ἄλλα ζῶα βαβερὰ, κάμε τὰ φτερά τοῦ πετεινοῦ ὁπού λέγουσι ὀπουπτα, θμάεισ τον ὀικον καὶ ὀλα φεύγουσι...

Διὰ νὰ μὴ βουλιὰς εἰς τὸ πέλαγος

Κάμε ἕνα ζουπὸν μετὰ κανάβιτσα καὶ ἄξ; εἶνε μακραῖς ἡ ἀλέταις μίαν πῆγην νὰ φθάνοιν ἐξὸς τὰ γόνατα, ταιξ ὁποῖες ἐνδύου ἀπὸ μέσα μετὰ τὸ φελόν ἦγουν σὴρον καὶ σάμε τον, εἰς τὴν ἀκρῆν δὲ ἔχε δύο δεματικά ἡ κορδέλλες· καὶ ὅταν τυχῆς εἰσὲ καράβι φέριε τὸ ἀνωθεν ζουπὸν καὶ δέσε κάτω ταιξ ἀλέταις εἰς τοῦς πόδας σου. Ἐ τότε ἂν πέσει εἰς τὴν θάλασσα ἡ ἀπὸ φορητοῦνα ἡ ἄλλην περίστασιν δέν σὲ ἀρίνει ὁ σόφος νὰ βουλήσῃς καὶ γλυτόνεις τὴ ζωὴ σου.

Νὰ ψήσης κρέας καὶ πᾶν ἄλλο

μαγειρεμα χωρὶς φωτιά

Βάλε το εἶτι καὶ ἂν εἶνε εἰς τὸ ζυδι καὶ μετὰ τὸν ἑρωὸν νερό καὶ ὀξ; τοῦ ζυδι καὶ ἡ σὲ σῆτι ἡ σὲ πῆτιρα ἡ ἀχρῆ καὶ γῶσε το ἐξὸς ἐπάνω, ἀφες το πολλὴν ὄραν καὶ μαγειρεθείαι.

ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Κράτης ἦταν ἐκκεντρικός· σὲ ὀλα του, σὲ τὸ νῆσιμο, στοῦς τόπους, σῆς συνήθειές του κλπ.

Τὸ καλοκαίρι φοροῦσε ἐνδύματα μάλλινα, ἐνῶ τὸν χειμῶνα περιεφέρετο σχεδὸν γυμνός... Ἦ ἀκαθάρσια του ἦταν παρομοιώδης. Καθὼς δὲ συνήθειε νὰ φορεῖ... ἀκατέργαστα δέρματα ἀρνῶν, ἔμοιαζε μᾶλλον μετὰ κανένα μυθολογικὸ τέρας παρά μετὰ ἀνθρώπῃνον ὄν !..

ΣΚΕΥΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἦ εὐχαρίστους πού αἰσθάνεται κανεὶς ταξιδεύοντας, ὀφέλειται μᾶλλον στὸ ὅτι ἀπομακρύνεται ἀπὸ μερικὰ πλῆκτικὰ πράγματα παρά στὸ δ,π πρόκειται νὰ δῇ ἄλλα εὐχάριστα.

(Ἄφ. Κάρ)